

Posudek oponenta habilitační práce

Uchazeč	Mgr. L'ubomír Benko, Ph.D.
Habilitační práce	Pilier 3: Vplyv jazykovej zložitosti textu na správanie sa stakeholderov na webových stránkach komerčných bánk
Oponent	Prof. Ing. Ladislav Beránek, CSc.
Pracoviště oponenta, instituce	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Předmět habilitace

Habilitační práce je věnována problematice analýzy složitosti a čitelnosti dokumentů týkajících se povinně zveřejňovaných informací Pilíř 3 na webovém portálu komerčních bank a na zkoumání jejich vlivu na chování stakeholderů.

Cíle

Hlavní cíl práce uchazeče je zaměřen na analýzu obsahu a používání webových stránek se zaměřením na návrh metodiky pro analýzu složitosti a čitelnosti textu souvisejícího s informacemi Pilíř 3 zveřejňovanými na stránkách komerčních bank a také na zkoumání jejich vlivu na chování stakeholderů. Navrhovaná metodika popsaná v habilitační práci kombinuje data o používání, strukturu a obsahu webu, čímž propojuje všechny domény webu. Součástí je i experiment realizovaný na datech bankovní instituce za rok 2018 a na dokumentech získaných z příslušného webového portálu.

Formální úprava a členění

Předložená habilitační práce pana Mgr. L'ubomíra Benka, Ph.D. na celkem 70 stranách obsahuje základní poznatky z výzkumu autora zaměřenému na problematiku analýzy složitosti a čitelnosti dokumentů na webových stránkách. Tento výzkum se odkazuje na vědecké publikace autora uvedené v příloze habilitační práce. Jedná se o soubor třinácti vědeckých publikací, přičemž u pěti z nich je uchazeč prvním autorem. Text habilitační práce dále obsahuje rozsáhlou bibliografii, čítající 120 odkazů. Celkově mohu konstatovat, že práce je přehledná, srozumitelná, koncizní a po stylistické stránce podle mých znalostí prakticky bez chyb.

První kapitola práce, nečíslovaná, s názvem „Úvod“ se věnuje přehledně požadavkům na poskytování informací v rámci bankovního sektoru, které jsou definovány Bazilejským výborem pro bankovní dohled. Dále tato kapitola obsahuje definuje cíle práce.

Další kapitoly (číslované) obsahují stručný popis výsledků výzkumu autora, které v podstatě tvoří vysvětlující text k publikacím v přílohách habilitační práce:

Druhá kapitola (Kapitola 1, pojednává o problematice získávání znalostí z webu. Zaměřuje se zejména na získávání znalostí z webu v souvislosti se zpracováním přirozeného jazyka včetně problematiky složitosti a čitelnosti textu. Autor zde uvádí řadu kritérií a charakteristik včetně návrhu vlastních metrik a rozděluje je do několika kategorií. Tato kapitola obsahuje základní poznatky z řešené oblasti včetně relevantních odkazů.

Třetí kapitola (Kapitola 2) obsahuje výsledky výzkumu analýzy chování se stakeholderů na webovém portálu komerční banky. Výzkum byl založen na sérii experimentů. Kapitola podává přehled výsledků realizovaného výzkumu chování se stakeholderů na webu s odkazy na relevantní publikace autora.

Čtvrtá kapitola (Kapitola 3) popisuje výsledky výzkumu analýzy dat z obsahu webu. Zabývá se analýzou textového obsahu webu pomocí různých metod zpracování přirozeného jazyka včetně hodnocení kvality strojového překladu. Popis výzkumu odkazuje na příslušné publikace autora uvedené v příloze.

Pátá kapitola (Kapitola 4) je věnována zkoumání vlivu jazykové složitosti na chování se stakeholderů na webových stránkách komerčních bank. Výzkum vychází z experimentů na datech bankovní instituce získaných za rok 2018 a z dokumentů z webového portálu. V rámci výzkumu byla navržena metodika výzkumu včetně návrhu řady ukazatelů. Kapitola obsahuje popis výsledků experimentů směřujících k ověření některých předpokladů, např. jaký je vztah mezi metrikami složitosti/čitelnosti a preferencemi uživatele (počet sezení, ve kterých je cílový text, čas strávený na stránce zohledňující čas čtení dokumentu a úroveň zájmu uživatele na základě hustoty klíčových slov v dokumentu). Opět se autor v kapitole opírá o příslušné publikace uvedené v příloze.

Poslední šestá kapitola (nečíslovaná) je Závěr. V této kapitole autor celkově shrnuje výsledky výzkumu popsané v předchozích kapitolách včetně odkazů na publikace autora. V kapitole jsou uvedeny doporučení, další směřování výzkumu, a i limity popsané výzkumné práce.

Metodika výzkumu

Metodika výzkumu navazuje na výzkum prováděný v předchozích obdobích na mateřském pracovišti, jímž je Fakulta přírodních věd a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře. Příslušné metody jsou uvedeny v textu habilitační práce a detailně jsou popsány v publikaci uvedených v příloze habilitační práce. Lze také konstatovat, že dle výsledků jsou zvládnuty nejen z hlediska experimentů, ale i z hlediska teorie a interpretace výsledků.

Aktuálnost

Práce řeší poměrně obtížnou problematiku složitosti a čitelnosti dokumentů na webových stránkách. Zaměřuje se na dokumenty povinně zveřejňovaných informací Pilíř 3 na webovém portálu komerčních bank a na zkoumání jejich vlivu na chování stakeholderů. Jedná se o stále aktuální problém související se zlepšováním dohledu a řízení rizik bankovního sektoru.

Vědecký a společenský přínos habilitační práce spatřuji v těchto oblastech:

- vytvoření metodiky, která byla základem pro experimenty na zkoumání chování stakeholderů na webovém portálu bankovní instituce,
- návrh metody identifikace segmentů a lingvistické charakteristiky segmentů, ve kterých strojový překlad vykazoval chybovost ve smyslu adekvátnosti a plynulosti do slovenštiny,
- návrh ukazatelů preferencí uživatelů na webových portálech komerčních bank, které umožňují zkoumat, jaký vliv na vytvoření preference uživatelů má složitost a čitelnost zveřejňovaných informací,
- navržená doporučení, která mohou zvýšit zájem stakeholderů o informace dle Pilíř 3,
- přínos habilitační práce ve vzdělávání pro studenty magisterského studia, kteří se věnují předmětům souvisejícím s různými metodami analýzy dat.

Celková koncepce

Je třeba ocenit dlouhodobou konzistentnost autorova odborného zájmu. Autor prokazuje schopnost nejen dobré orientace ve studované problematice, ale i schopnost integrace nejnovějších poznatků v oblasti analýzy dat z webu a schopnost fundovaně předat své zkušenosti ve výuce.

Je třeba konstatovat, že všechny vědecké práce uvedené v příloze habilitační práce byly zveřejněny ve vědeckých časopisech a na mezinárodních konferencích a jsou veřejně dostupné k prostudování v databázích vědeckých publikací Web of Science, Scopus a dalších. Uvedené publikace prošly recenzním řízením a byly také citovány dalšími autory, což prokazuje, že zveřejněné vědecké práce

obsahují původní a originální řešení, které autoři citací využili k rozvoji odborného výzkumu v daných oblastech. To poukazuje i na význam habilitační práce pro další rozvoj příslušného vědního oboru.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Na straně 47 pro definice entropie uvádíte, $entropy_s = -\sum_{x \in X} p(x) \log_n p(x)$, kde n je počet stránek v sezení. Můžete to vysvětlit podrobněji, jak k tomu přistupujete, pokud je n různé?
2. V současné době roste počet různých finančních nebankovních institucí. Jaké je zde situace z pohledu informování stakeholderů?

Závěr

Habilitační práce Mgr. L'ubomíra Benka, Ph.D. („Pilier 3: Vplyv jazykovej zložitosti textu na správanie sa stakeholderov na webových stránkach komerčných bánk“) řeší velmi aktuální problematiku z oblasti analýzy obsahu a používání webu. Habilitační práce má velmi dobrou didaktickou, vědeckou a experimentálně-aplikační úroveň. Předložená habilitační práce **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Systémové inženýrství a informatika.

Proto **doporučuji** habilitační práci Mgr. L'ubomíra Benka, Ph.D. k obhajobě.

V Českých Budějovicích dne 24.7.2024

.....
podpis oponenta

